

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget angående titlen og §§ 1-9 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 18:

Forslag til folketingsbeslutning om alkoholfri drikkevarer ved arrangementer i offentligt regi.
Af Inger Stilling Pedersen (KRF) m.fl.
(Fremsat 2/11 89).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 5 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 19:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod markedsføring af alkoholiske drikke.
Af Inger Stilling Pedersen (KRF) m.fl.
(Fremsat 2/11 89).

Forslagene sattes til forhandling.

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, men inden jeg giver ordet til sundhedsministeren, beder jeg om, at man forlader salen, hvis man ikke vil overvære forhandlingen, og forlægger diskussion og drøftelser til andre steder.

Forhandling

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Den 16. november havde vi en forespørgselsdebat på baggrund af en forespørgsel, der var stillet af Kristeligt Folkeparti. Det drejede sig om initiativer med henblik på at reducere alkoholforbruget. Ved den lejlighed havde jeg mulighed for at redegøre for regeringens alkoholpolitik. Derfor synes jeg ikke, at jeg vil bruge tiden i dag på at gentage, hvad jeg dengang sagde, men selvfølgelig skal jeg fastslå, at målet er, at regeringens alkoholpolitik kan være med til at begrænse de alkoholrelaterede skader. Vi arbejder for at opfylde WHO's overordnede målsætning: at nedbringe skaderne ved overforbrug.

Jeg deler dog ikke forslagsstillernes opfattelse, at vi for at nå dette mål skal forbyde alkoholreklamer. Det er en kendt sag, at annoncer kan flytte forbruget mellem de forskellige produktgrupper. Det kan også godt påvises, at reklame påvirker forbrugernes valg af mærker, men jeg er ikke bekendt med, at nogen har kunnet påvise, at det totale alkoholforbrug påvirkes af reklamen. Både alkohol og reklamer er en naturlig del af vores dagligdag; det er min opfattelse, at vi som forbrugere er bedst tjent med, at der er fri konkurrence. Jeg er derfor ikke enig med forslagsstillerne i, at vi skal forbyde markedsføring og reklamering.

Vi skal også tænke på, at reklamerne er et informationsmiddel, der også kan bruges positivt. Reklamerne kunne indeholde klare faktiske oplysninger om alkohol og vil faktisk også kunne opmuntre til ansvarlig brug af alkohol. Derfor vil jeg hellere arbejde for, at reklamerne kommer til at indeholde budskaber, som kommer til at påvirke forbrugerne til at være mere bevidste om, hvorfor vi drikker alkohol. Det er mit indtryk, at brancheorganisationerne ligesom sundhedsmyndighederne vil være interesserede i at bevidstgøre forbrugerne om brug kontra misbrug af alkohol.

Jeg har også tidligere givet udtryk for, at jeg mener, den eksisterende, frivillige reklamebrancheaftale på alkoholområdet kan strammes op på en lang række punkter, som jeg nævnte i den forespørgselsdebat, vi som sagt havde den 16. november.

Jeg føler mig også overbevist om, at brancheorganisationen vil være indstillet på at arbejde

[Sundhedsministeren]

positivt for, at de gældende reklameregler strammes op. Under alle omstændigheder vil det være nødvendigt, at vi ser på, på hvilke punkter denne opstramning kan ske. Men et direkte forbud skal efter min opfattelse kun anvendes, når og hvis det er særdeles velbegrundet. Det mener jeg faktisk ikke det er her.

Beslutningsforslag nr. B 18 går på et andet punkt inden for alkoholpolitikken. Det går på, at regeringen, at jeg skulle udsende nogle forskrifter, der påbød, at der altid ved offentlige middage og receptioner skulle være mulighed for at få alkoholfri drikke. Jeg er fuldstændig enig i, at den mulighed skal være der, aldeles enig, men det er da mit helt klare indtryk – jeg ved ikke, om forslagsstillerne har det modsatte indtryk – at det også er tilfældet ved sådanne sammenkomster. Derfor ville jeg være lidt betænkelig ved decideret at udstede regeringsforskrifter, hvis man i det virkelige liv regulerer det på anden vis og i virkeligheden finder ud af det. Under alle omstændigheder ville jeg være noget bange for, for at sige det ligeud, at en sådan officiel regeringsforskrift i virkeligheden måske bare ville latterliggøre sagen en smule. Derfor mener jeg faktisk, at en udstedelse af sådanne officielle forskrifter i dette tilfælde ikke ville være nødvendig, men overflødig.

Qvist Jørgensen (S):

Om beslutningsforslag nr. B 18, der handler om de alkoholfri drikkevarer ved arrangementer i offentligt regi, vil jeg nævne, at i dette forslag – i modsætning til det andet, vi skal behandle samtidig, beslutningsforslag nr. B 19 – er indholdet forholdsvis nyt.

Temaet er dog blevet berørt nogle gange, idet SF er kommet igennem med et forslag af lignende karakter og det er vedtaget, at der på værtshuse og restauranter skal være mulighed for at købe alkoholfri drikke.

Jeg må forstå det sådan, at Kristeligt Folkeparti nu ønsker den samme regel indført ved arrangementer i offentligt regi. Det synes jeg egentlig lyder meget rimeligt, men jeg har et par indvendinger eller måske rettere sagt et par spørgsmål af kritisk karakter. For det første troede jeg, at også Kristeligt Folkeparti var indstillet på, at vi skulle søge at begrænse lovstrømmen og bureaukratiet i vort samfund. Jeg mener, at man med dette forslag vil regulere på et område, der i forvejen faktisk allerede er regu-

leret. Jeg synes, det er sjældent – men der er dog undtagelser – at man er udsat for ikke at have mulighed for at vælge alkoholfri drikke, når man er til arrangementer i offentligt regi. Politikere er vel det folkefærd, der mest er med til sådanne arrangementer, og vi kan så bare spørge os selv, hvornår vi har været uden mulighed for at vælge. Jeg synes faktisk, at udviklingen går i retning af, at det bliver mere og mere sjældent. Situationen er altså under ændring. Den har faktisk ændret sig, påstår jeg, til en ønskværdig og god situation uden lovgivning.

Jeg vil også spørge, hvem der, hvis dette forslag bliver gennemført, skal kontrollere, at en lov overholdes. Hvor skal kontrolløren gå hen med sin anmeldelse? Hvad skal sanktionen være? Jeg synes faktisk, at man uden at skulle lægge alt for megen kreativitet for dagen må konstatere, at vi skal til at behandle et forholdsvis umuligt, men sympatisk forslag i Sundhedsudvalget.

Om forslaget om forbud mod reklame kan det derimod konstateres, at det er en af de gamle travere, der er trukket ud af stalden. Alene her i 1980'erne har hesten været luftet mindst fem gange. Til trods for dette vil jeg godt medgive, at der nok trænges til en ordentlig undersøgelse af effekten af et egentligt reklameforbud.

Personligt tror jeg, at det bliver vanskeligt at få praktiseret et forbud således, at det også bliver retfærdigt. Jeg tænker f.eks. på de skjulte eller delvis skjulte reklamer. I mange år fremover vil mange mennesker vide, hvad signalet er, når man vil »gøre livet lidt grønnere« eller man vil være »rå og følsom«. Sådanne udsgn vil man formentlig ikke forbyde – eller vil man? Hvis ja, hvordan skal det så praktiseres?

Hvad med de reklamer, der vælter ind over os under de ugentlige tv-sportstransmissioner fra f.eks. England eller Vesttyskland? Det er naturligvis ikke en tilfældighed, at det netop er mærker som Becks Bier og Holstein Bier, der bliver skiltet med, når dansk tv er på pletten. Der er tale om et par udenlandske ølsorter, der er til salg på det danske marked, og som er under lancering på det danske marked.

Jeg kunne også godt tænke mig at vide, om forslagsstillerne har forestillet sig, at det kulturfænomen, der er så udbredt både i dagbladene og i ugepressen, nemlig vinanmeldelserne, skal forbydes. Der er faktisk mennesker, der mener,

[Qvist Jørgensen]

at det er kulturstof. Jeg er ikke helt enig i, at det er kulturstof, men der er faktisk mennesker, der har den opfattelse.

Jeg har gjort lidt ud af dette for at illustrere, hvor vanskeligt og i virkeligheden dobbeltmoralisk et forbud kan komme til at virke, men vil så også skyndsomst og ikke kun for at være imødekommende sige, at det er vores indtryk, at den aftalte reklamekodeks ikke, heller ikke den reviderede og den strammede – herom er jeg helt enig med sundhedsministeren – synes at virke tilstrækkeligt. Faktisk får vi nogle signaler om, at til trods for den nyere og strammere kodeks er der sket det stik modsatte. Reklamerne er blevet mere pågående, og mange af dem nærmer sig egentlig en klar overtrædelse af den aftalte kodeks.

På den baggrund forstår jeg godt, at forslagsstillerne føler sig forpligtede eller pressede til at genfremsætte deres forslag. Vi vil gerne under udvalgsarbejdet være med til at få undersøgt, om disse påståede overtrædelser er korrekte. Vi tror på forhånd, at der er overtrædelser; vi er faktisk sikre på det. I givet fald vil vi gerne være med til at gå ind i en aktion for at få strammet reglerne, altså kodeks, og få lavet en kontrol, der sikrer, at kodeks fremover bliver overholdt.

Der er ingen grund til at skjule – det var også fremme, sidste gang vi havde debat om alkohol – at indførelsen af en særlig afgift på alkohol og tobaksreklamer kunne overvejes positivt. Måske kunne det medføre en rimelig tilbageholdenhed på reklamesiden. Men jeg vil godt sige, at vi er opmærksomme på, at en sådan afgift, f.eks. på 10 pct., kan medføre en skævvridning, hvor de mest solgte og indarbejdede mærker bedst har råd til et fortsat reklamefremstød. I givet fald er det vores opfattelse, at provenuet må søges kanaliseret over til de konti, hvor vi finder forebyggelses- og oplysningsaktiviteterne. Det er jo rystende at iagttage, at vi samlet i det danske samfund højst bruger 10 mio. kr. på disse aktiviteter, når vi ser på den samlede omsætning inden for såvel tobaks- som alkoholområdet, for slet ikke at tale om, hvad skaderne koster.

Konkluderende må jeg om begge forslag sige, at der ikke er tilslutning til dem, men udvalgsarbejdet, som vi naturligvis vil deltage aktivt i, vil give anledning til, at vi kan få afdækket og forhåbentlig også forbedret nogle af de forhold, der her er fremme.

(Kort bemærkning).

Inger Stilling Pedersen (KRF):

For at lette den kommende debat og til hr. Qvist Jørgensen vil jeg gerne sige, at det er folketingsbeslutninger, fordi det er næsten umuligt for os at formulere, hvordan det præcist skal udformes.

Jeg vil sige med hensyn til, at der skal være alkoholfri drikke, at det er der ikke! Jeg hører til dem, der ikke bryder sig ret meget om alkohol. Derfor ved jeg, at de i mangfoldige tilfælde ikke er der. Det er et problem for de mennesker, der ikke kan tåle den, er på antabus eller har et problem. Det er i solidaritet med de mennesker, at vi mener, de skal være der; det er dét, det drejer sig om.

Karen Højte Jensen (KF):

Vi har jo for nylig her i Folketinget haft en god og grundig debat om alkoholpolitikken, og derfor skal mine bemærkninger til disse to forslag blive korte. Vi er naturligvis enige i forslagsstillerne intentioner, nemlig at vi skal nedsætte alkoholforbruget.

Hvad angår forslaget om alkoholfri drikkevarer ved arrangementer i offentligt regi, vil jeg gerne sige, at mine erfaringer er anderledes end fru Inger Stilling Pedersens. Jeg mener faktisk ikke, at det er et reelt problem. Jeg mener selvfølgelig, der skal være alkoholfri drikke ved ethvert arrangement i offentligt regi. Jeg mener ikke, der er behov for forskrifter, og jeg tror også, det ville blive meget vanskeligt at få eventuelle forskrifter efterlevet. Det ville i hvert fald efter min opfattelse skabe bureaukrati.

Vi kan ikke støtte et forbud mod reklamer som det, der er foreslået i beslutningsforslag nr. B 19, men vi er enige i, at der bør ske en opstramning, og det vil vi gerne se på under udvalgsarbejdet.

Birgitte Husmark (SF):

Hvad angår beslutningsforslag nr. B 18 om alkoholfri drikkevarer ved arrangementer i offentligt regi, må vi fra SF's side sige, at vi selvfølgelig principielt er enige med forslagsstillerne i, at der skal være mulighed for at få alkoholfri drikkevarer ved sådanne arrangementer.

Men hvis vi tænker os godt om, og hvis jeg ser på mine egne erfaringer, kan jeg faktisk ikke komme i tanker om nogen arrangementer, som

[Birgitte Husmark]

jeg har deltaget i i offentligt regi, hvor det ikke var muligt at få alkoholfri drikkevarer.

Derfor synes jeg, at det, vi skal se på i udvalget, er, om nogen af os har oplevet at være i den situation, at man ikke har kunnet få alkoholfri drikkevarer, og hvis det viser sig, at flere af os har sådanne erfaringer, synes jeg bestemt, vi skal overveje, om der skal tages nogle initiativer. Men først må vi have nogle facts på bordet.

I øvrigt er jeg glad for, at hr. Qvist Jørgensen nævnte det forslag, som SF fik vedtaget så langt tilbage som i 1984-85. Der var måske grund til nu at se på, om det forslag bliver efterlevet. Det er jeg ikke helt sikker på at det gør alle steder, og det var måske noget, vi skulle tage op.

Hvad angår beslutningsforslag nr. B 19 om forbud mod markedsføring af alkoholiske drikke, synes jeg ikke, at Kristeligt Folkeparti, her 14 dage efter at vi har haft en forespørgselsdebatt, giver os megen hjælp til at finde ud af, hvad der helt konkret skal gøres på dette område.

For hvad er det egentlig, Kristeligt Folkepartis forslag siger? Er det et totalt forbud mod reklame for drikke, der indeholder alkohol? Er det det, der i beslutningsforslaget menes med stærke drikke? Eller menes der kun drikke over en vis procent? Og hvad menes der med overskriftens forbud mod markedsføring? Hvis der hermed f.eks. også menes sponsoreringsproblemer.

Når jeg bevæger mig lidt rundt i disse uklarheder, er det, fordi jeg er i tvivl om, hvor Kristeligt Folkeparti ønsker at lande. Hvis det var alvorligt ment, skulle det nok være muligt at sige lidt mere præcist, hvad det er, man ønsker. Og her hjælper henvisningen til Nordisk Råd ikke så meget, for det, man vedtog dér, var desværre ikke at anbefale et aktionsprogram for at opfylde WHO's målsætning på alkoholområdet. Man anbefalede alene, at der skal udarbejdes et handlingsprogram. Det er så langt, vi er.

Men at der er et problem på området, er ikke desto mindre lysende soleklart, og derfor synes jeg, det er utrolig vigtigt, at vi begynder at blive konkrete. Sagen er jo, at den danske alkoholpolitik er præget af udtalt signalforvirring, for samtidig med at regeringen siger, at den vil satse på oplysning - ministeren har oven i købet indkaldt mediefolk for at tage initiativ til en alkoholkampagne - så modvirkes denne oplysning selvfølgelig af reklamer, der advokerer for indtagelse af alkoholholdige drikke.

Til det har Alkohol- og Narkotikarådets formand i Alkohol- og Narkotikarådets Nyhedsbrev nr. 4 sagt: »De massive fremstød, som alkoholindustrien via reklamen kan gøre for deres produkter, gør det ekstra vanskeligt for den offentlige information at få gennemslagskraft. Det vil derfor være til stor nytte for forebyggelsesindsatsen, hvis alkoholreklamen begrænses.« Og man siger videre, »at det vil derfor være muligt, at en reklameafgift kan være et af midlerne«.

Alkohol- og Narkotikarådets synspunkt er SF enig i, blot er vi bekymrede for, at en reklameafgift vil være uhyre vanskelig og bureaukratisk at administrere. Men vi er enige i, at markedsføringsreglerne skal strammes væsentligt op i forhold til det, der praktiseres i dag, og vi vil meget gerne være med i udvalget til at se på, hvor langt vi kan nå med en opstramning.

I den forbindelse mener vi, at man her med fordel kan tage udgangspunkt i det udspil, som forbrugerombudsmanden kom med i 1986, men som desværre blev trukket tilbage til fordel for den frivillige brancheaftale, som vi slås med i dag, og hvis bestemmelser nok ikke engang bliver overholdt.

Jeg kan nævne et par enkelte af punkterne fra forbrugerombudsmandens planer, og det er bl.a., at markedsføring ikke må finde sted ved hjælp af særlige salgsfremmende kampagner, uddeling af vareprøver, rabatordninger eller lignende arrangementer, reklamer i video, biografer, teatre, skoler, på sportspladser, i offentlige institutioner, på sygehuse, højere læreanstalter og på alle transportmidler bortset fra vogne, der transporterer alkoholholdige varer, og på arbejdspladser, dog undtaget salgs- eller udsækningssteder, og ej heller i umiddelbar nærhed af de nævnte steder.

Det er et lidt længere papir, og jeg skal ikke nævne det hele, men det giver i hvert fald udgangspunkt for en væsentlig opstramning både i forhold til de gældende regler og i forhold til, hvordan de praktiseres i øjeblikket. Det vil vi derfor meget gerne være med til at få helt præcist hold på.

Jørgen Winther (V):

Som sagt har der for nylig været en ret stor alkoholdebat her i Folketinget, og derfor skal mit indlæg nu ikke blive alt for langt.

[Jørgen Winther]

Venstre har i og for sig stor sympati for, at Kristeligt Folkeparti arbejder så intenst med at få det samlede alkoholforbrug her i Danmark begrænset. Det er et godt ønske, for det kan bidrage til, at der sker færre alkoholskader.

Imidlertid føler Venstre ikke, at de to foreliggende beslutningsforslag, nr. B 18 og B 19, er indlysende nødvendige. Vi taler også meget om, at der skal ske en afbureaukratisering; også derfor bør der ikke lovgives om forhold, hvor det ikke er indlysende nødvendigt.

Hvad angår beslutningsforslag nr. B 18, er det mit indtryk, at der i langt de fleste tilfælde er alkoholfri tilbud, og hvis dette ikke er tilfældet, kunne man nok spørge, om det så ikke kunne skaffes til veje, men alene denne debat kan måske åbne øjnene hos de ansvarlige de få steder, der måtte være, hvor der ikke er alkoholfrie tilbud, og få dem til at sørge for, at der findes Ramløsa og andre alkoholfrie drikkevarer.

Hvad angår beslutningsforslag nr. B 19, mener Venstre, at reklamer er en ganske naturlig del af vores livsførelse og desuden kan have den nyttevirkning, at de indeholder sund oplysning. Jeg mener bestemt, det er godt, at både unge mennesker og lidt ældre får mulighed for at se, hvor meget alkohol forskellige drikkevarer indeholder, således at de ud fra disse oplysninger kan inspireres til en fornuftigere adfærd.

Det mest positive ved denne debat er, at dette at sagen kommer frem i medierne, vil medføre, at flere får øjnene op for, at der skal være alkoholfri drikkevarer, for selve intentionen er vi ganske enige i, men at skabe mere bureaukrati om det synes vi ikke er nødvendigt.

(Kort bemærkning).

Hans Jørgen Jensen (S):

Det var kun et enkelt spørgsmål til hr. Jørgen Winther: Hvad er det for et bureaukrati, der findes på alkoholområdet, som hr. Jørgen Winther vil have afviklet? Kunne vi ikke høre lidt om det?

(Kort bemærkning).

Jørgen Winther (V):

Svaret er ganske enkelt. En gennemførelse af det foreslåede forbud mod markedsføring af alkoholiske drikke vil medføre udarbejdelse af forskellige skrivelser, der skal udsendes og bekræftes modtagelse af osv. Alt i alt vil der altså

komme mere skriviери ud af dette her. Det var bare det, jeg mente.

(Kort bemærkning).

Hans Jørgen Jensen (S):

Jamen så fik vi helt klart demonstreret, at det, hr. Jørgen Winther slet ikke tænker på i denne debat, er, hvor meget bureaukrati der i virkeligheden skabes f.eks. i hospitalssektoren på grund af de forkerede former for reklamer, man tillader på alkoholområdet. Ved at tage disse to forslag under ét kunne man afskaffe bureaukratiet dér, hvis man havde en lidt mere fremstrakt hånd til at gøre en fornuftig indsats med hensyn til oplysning og formidling på disse områder.

Hver eneste gang denne regerings repræsentanter tager ordet, taler man om afbureaukratisering. Men der er intet bureaukrati på dette område. Det par stykker papir, hr. Jørgen Winther taler om, er jo småting. Vi kunne godt trænge til lidt mere, for bureaukrati kan også være sundt og fornuftigt, når det indeholder nogle oplysninger, som man tager hensyn til ude omkring.

Tove Niemann (FP):

Fremskridtspartiet kan ikke gå ind for beslutningsforslag nr. B 19. Vi ønsker ikke, at der bliver indført restriktioner på markedsføringsområdet, og vi tror heller ikke på, at et sådant forbud ville medføre mindre forbrug af alkohol. Under den forespørgselsdebat om alkoholproblemer, vi havde for ikke så længe siden, fremførte vores ordfører, at der i Sønderjylland, hvor ordføreren for øvrigt bor, i mange år har været reklamer i tv for alkoholiske drikke, og at dette ikke havde medført et større alkoholmisbrug dér end i andre dele af Danmark.

Vi tror mere på information til især børn og unge om de skadelige virkninger, som indtagelse af alkohol kan medføre.

I Nordjyllands Amt var man bekymret over et til stadighed højt antal spirituspåvirkede trafikanter. Igennem det meste af 1980'erne var trafikanterne i alderen 17 til 19 år impliceret i ca. 60 trafikuheld årlig.

I 1988 gennemførte amtet en kampagne mod spiritusindtagelse især i forbindelse med færdsel i trafikken. Kampagnen havde de unge som målgruppe. Samme år faldt antallet af uheld, hvori der var impliceret spirituskørsel. Det sparer mange unge for kvæstelser og dødsfald og

[Tove Niemann]

sparede samfundet for ca. 10 mio. kr., og kampagnen kostede kun en halv mio. kr.

Beslutningsforslag nr. B 18 finder vi i Fremskridtspartiet er et fuldkommen overflødig forslag. Der står i bemærkningerne til forslaget, at det ofte sker, at der ikke findes alkoholfri drikke ved receptioner, middage osv., der foregår i det offentlige regi.

Nu er jeg ikke den, der har mest erfaring, fordi jeg ikke har lyst til at gå til sådanne arrangementer, men jeg har endnu aldrig været udsat for, at man ikke har kunnet få drikkevarer, der ikke indeholdt alkohol. Og jeg har lagt mærke til det, fordi jeg altid selv kører bil hjem og derfor har fået det, jeg gerne ville have.

Kirsten Lee (RV):

I Det Radikale Venstre er vi enige i, at det er vigtigt at nedsætte befolkningens alkoholforbrug. Vi er også enige i, at der altid bør være et alkoholfrit tilbud ved alle arrangementer, hvor mennesker mødes. Og det er mit indtryk, at det også er tilfældet i hvert fald ved offentlige arrangementer. At det så ville være fint, at der var nogle flere, der benyttede sig af tilbudet, er en anden sag. Men det formål opfylder det foreliggende forslag jo ikke.

Jeg tror, vi herinde skal være varsomme med, hvor små spørgsmål vi beskæftiger os med. Jeg er bange for, at vi med forslag som dette kan være med til at skabe aversion og lægge hindringer i vejen for langt væsentligere alkoholpolitiske initiativer, der bør og kan tages for reelt at dæmpe befolkningens alkoholforbrug.

Så vidt jeg kan se, drejer dette forslag sig om noget i retning af lovfæstelse af retten til at bede om et glas vand, og det anser jeg for unødvendigt. I den forbindelse kunne jeg tænke mig at spørge fru Inger Stilling Pedersen, om hun nogen sinde er blevet nægtet et glas vand ved en offentlig reception, såfremt hun har bedt om det.

Når vi vender os til forbudet mod reklamer, er det efter Det Radikale Venstres opfattelse problematisk, at der anvendes i hundredvis af millioner kroner om året på at reklamere for alkohol, når det offentlige kun bruger få millioner kroner til oplysning om alkoholens skadevirkninger. Vi er godt tilfreds med, at der på radikalt initiativ bl.a. blev indført reklameforbud mod alkohol, medicin og tobak i TV 2, og det håndhæves efter vores opfattelse på udmærket vis.

Jeg har intet positivt at sige om alkoholreklamer. Men et forbud mod reklamer generelt kan misbruges; det er der eksempler på er sket bl.a. i Norge og sikkert også i alle mulige andre lande.

Et andet problem er, at et generelt forbud jo ikke kan gennemføres. Vi kan ikke forbyde befolkningen at trække alkoholreklamer ned fra luften med deres parabolantenner.

I Det Radikale Venstre ønsker vi helt klart en opstramning af markedsføringsreglerne for alkohol. Og vi er klar til at lovgive, såfremt en ordentlig frivillig aftale om stramning af alkoholreklamerne ikke kan opnås med reklamebranchen og alkoholfirmaerne. En sådan aftale skal bl. a. sikre, at der ikke reklameres på en sådan måde, at det kan antyde overforbrug. Det ser man f.eks. i nogle helsedansannoncer i disse tider, som spritfabrikkerne indrykker, hvor man til skovturen viser ikke bare ét, men to snapseglass og derved mere end antyder, at to er bedre end én. Der bør heller ikke reklameres for brug af alkohol i sammenhænge, hvor alkohol absolut ikke hører til som f.eks. i arbejdssituationer.

Det er vigtigt, at reglerne strammes op, også vedrørende reklamer, der henvender sig til børn og unge. De skridt mener vi skal tages, men vi er yderst betænkelige ved et generelt reklameforbud.

(Kort bemærkning).

Qvist Jørgensen (S):

Jeg kan høre, at der i spørgsmålet om reklamekodeks ikke er den store afstand mellem det, som De Radikale siger, og det, mange andre partier herinde siger.

Men det, jeg gerne ville have ind i debatten – og vel især rettet til ministeren, men også til dels til fru Inger Stilling Pedersen – er: Kunne man også for at undgå at få alt for meget bureaukrati ind i det udvalgsarbejde, vi skal have, opnå et tilsagn allerede på nuværende tidspunkt om, at ministeren i al stilfærdighed og på et meget lille plan lod foretage en rundspørge til nogle kommuner, amtskommuner og styrelser for at få at vide, hvordan de egentlig i praksis sørger for, at der er alkoholfrie drikke ved deres forskellige arrangementer?

Jeg siger det her for at undgå, at vi i udvalget lander i en eller anden diskussion om, at vi nu skal bede SFI eller andre dyre systemer om at lave en undersøgelse på området. Og jeg siger

[Qvist Jørgensen]

det også, fordi jeg egentlig tror, jeg på forhånd kender resultatet og vil være tilfreds med en lille undersøgelse, der ville illustrere, at vi her har et meget lille problem, som er reguleret.

Lis Noer Holmberg (CD):

Den 16. november var der en stor debat her i salen om det alt for store alkoholforbrug i Danmark, og vores ordfører den dag, hr. Herluf Rasmussen, gav udtryk for på CD's vegne, at forøgede afgifter ikke løser problemerne. Vi tror heller ikke på, at forbud vil løse problemerne.

Beslutningsforslag nr. B 18, som vi skal tage stilling til i dag, finder vi helt overflødig, og når vi gør det, er det, fordi den valgfrihed, der tales om i bemærkningerne, jo allerede findes. Jeg har aldrig i de år, jeg har været med i det politiske arbejde og har været med til offentlige arrangementer, oplevet, at der ikke var mulighed for at få en danskvand, hvis man ønskede det. Altså ser CD ingen grund til, at der ligefrem skal udstedes forskrifter og regler.

Hvad angår beslutningsforslag nr. B 19, begynder vi faktisk forfra med en gentagelse af den lange debat, der fandt sted den 16. november i forbindelse med den forespørgsel, som Kristeligt Folkeparti havde rejst. Og for ikke at gentage alt det, der allerede er sagt for 14 dage siden, vil jeg gerne slå fast endnu en gang, at CD ikke tror på, at forbud ændrer noget. Vi tror, at skabelsen af et menneskeligt set bedre samfund – et samfund, hvor det enkelte menneske i højere grad føler sit eget værd – vil medføre, at mange går væk fra flasken.

Der står i bemærkningerne til beslutningsforslag nr. B 19, at alkohol er en af de mest almindelige dødsårsager for mænd mellem 25 og 45 år. Jamen det er jo netop over for alle disse mennesker, unge førtidspensionister, som samfundet ikke har haft brug for, der skal sættes ind. Vi må tage fat om ondets rod, ellers bliver det kun fortsat til lappeløsninger. Men vi vil selvfølgelig være med i et positivt udvalgsarbejde om disse spørgsmål.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Jeg kan jo ikke ligefrem takke for en overvældende tilslutning, men alligevel føler jeg trang til at sige tak, fordi man sådan set var enige i intentionerne i forslagene.

I den forbindelse vil jeg gerne gøre opmærksom på, at selv om det er begrænset, hvor mange receptioner jeg personlig deltager i, er det min erfaring, at man i langt de fleste tilfælde bydes velkommen med et eller andet alkoholdigt. Så hænder det, at man bliver spurgt, om man vil have noget andet, hvis man siger nej tak.

Det gik igen hos næsten alle ordførere, at det ikke var noget problem for dem, fordi de, som de sagde, kunne få alt det vand og andet, de ville have, og at man ellers kunne lade være med at tage noget. Jamen hvis jeg nu havde et problem? Vi har haft kolleger eller kender nogle i andre sammenhænge, som vi ved står med et problem, og for hvem det er svært at tilkendegive, at de har dette problem. Vores forslag er altså udtryk for solidaritet med de mennesker, der har dette problem.

Jeg ved ikke, hvordan forslaget skal udformes, for jeg kan godt se, det på mange måder er svært. Men vi vil gerne med denne debat åbne øjnene både hos offentlige og andre arrangører for, at det er en god idé altid at have alkoholdige og alkoholfrie drikkevarer sammen, så man ikke behøver at give til kende, hvis man har et alkoholproblem.

Noget andet er jo – og det må de fleste have oplevet – at der ved de arrangementer, man kommer til, altid står en øl ved hver kuvert. Det er der så sent som i dag én der har antydnet over for mig i et brev. Og vedkommende spørger, hvorfor der ikke lige så godt kunne stå en danskvand ud for hver kuvert, således at man kunne bede om en øl, hvis det var det, man havde lyst til. Eller man kunne sætte begge dele på bordet.

Igen er det ikke noget problem for os, der ikke har alkoholproblemer, for vi beder selvfølgelig om det, vi vil have at drikke. Men det menneske, der måske gerne vil have en øl, og som ikke over for kammeraterne vil give til kende, at det er noget, vedkommende måske ikke har så godt af, kommer måske til at tage en øl.

Jeg har selv på rejser set mennesker, som ikke kunne styre forbruget efter at have fået det første glas. Jamen burde vi ikke have hjulpet vedkommende person til ikke at få det første glas og gjort det lettere ikke at få det? Det er denne holdning, vi gerne vil have frem.

Jeg ville da være meget tilfreds – ligesom hr. Qvist Jørgensen sagde han ville være – hvis vi

[Inger Stilling Pedersen]

kunne finde frem til, hvordan man kan løse disse problemer ude omkring ved f.eks. at rette en henstilling om, at man sørger for at gøre noget. Så har vi da opnået meget.

Kristeligt Folkeparti er ikke ude på, at vi skal gennemføre en masse foranstaltninger; vi ønsker bare at hjælpe de mennesker, der har det svært, for det er der altså nogle der har. Jeg synes, at det, vi har oplevet i dag, er en manglende forståelse for de mennesker, der har et problem; sagen drejer sig ikke om os, der ikke har noget problem.

Hvad angår reklamerne, ved jeg da godt, det er svært, og den diskussion har vi haft igennem 1970'erne og kan fortsætte med den også i 1990'erne, for hvordan afgrænser vi det? Det er jo næsten en umulig opgave. Derfor må vi prøve at se, hvor langt vi kan komme, hvor meget vi kan stramme de regler op, der allerede findes, og om vi kan sørge for, at der ikke forekommer reklamer for alkoholholdige drikkevarer, der henvender sig til børn og unge, eller at der opsættes reklamer på idrætssteder. Altså lave nogle kampagner for, at man ikke reklamerer.

I denne sammenhæng vil jeg gerne gøre opmærksom på noget andet, nemlig at reklame og oplysning ikke behøver at være det samme. Gode oplysninger om alting er nødvendige. Der var én, der nævnte vin. Dertil vil jeg sige, at en saglig oplysning om vin ikke nødvendigvis behøver at være reklame for vin. I reklame lægges der op til, at man ved at bruge dette eller hint og drikke det pågældende produkt bliver stærk og god og kan klare alle problemer. Vi kender det for medicins vedkommende, hvor ministeren jo også har strammet reglerne, fordi det var fuldstændig fjollet, at der i reklamer lægges op til, at man ville få det så og så godt ved at tage nogle bestemte piller. Sådan noget kan man også se i alkoholreklamer, der indbyder til ikke én, men to genstande, der måske ville gøre én ude af stand til at køre bil, hvis man havde fået det kvantum, der reklameres med.

Jeg håber, vi får en saglig behandling i udvalget, og det tror jeg også vi får, for jeg ved jo fra det, der er sagt i dag, at mange er enige om intentionerne bag forslagene. Og kan vi nå et stykke frem ad vejen, er det ikke forgæves, at vi har rejst problemerne.

Hans Jørgen Jensen (S):

Jeg vil gerne sige til Kristeligt Folkeparti, at

jeg mange gange herinde, da jeg var her tidligere, har været irriteret over, at man den ene gang efter den anden kommer med forslag af den her art.

Det, som jeg havde håbet på, var, at Kristeligt Folkeparti ville gøre det, som jeg mener skal gøres i denne sag, nemlig at blive ved med at fortælle vores kolleger herinde i Folketinget, at vi bør have en samlet alkoholpolitik, hvor også de elementer, som er taget frem her, diskuteres.

Når man er meget klog fra mange sider og mener, at det, vi taler om, ikke er noget problem, må jeg gøre opmærksom på, at jeg har 40 års erfaring for, at det er et problem. Det gælder både i offentlige forsamlinger og på restauranter – ikke længere de helt store, for dér kan man få forskellige former for alkoholfrie drikke.

Fru Kirsten Lee sagde, at man jo i hvert fald altid kan bede om et glas vand. Javist, men det kunne da også være, der var afholdsmænd, der havde en bedre smag end at ville drikke det postevand, man f.eks. får i Københavns Kommune. Derfor kunne jeg godt ønske, at der rundt omkring blev vist en vis respekt for indstillingen hos afholdsmænd, for det er der i hvert fald mange der ikke har.

Nu har jeg ikke selv været en svag sjæl igennem de 40 år, men vi har tusindvis af alkoholikere her i landet, som bliver behandlet forkert på vores restauranter. Og også ved både offentlige og private receptioner bliver man nærmest betragtet som sådan én, der bare er lidt besværlig.

Jeg kan f.eks. nævne, at hvis man er til en større middag et eller andet sted – det har jeg af og til glæden af at være til – kan man komme til at vente både 10 eller 20 minutter på at få noget i sit glas. Der er skænket op til alle de andre, men så er der ham den forfløjne afholdsmænd, der skal tages særligt hensyn til. Det er også rigtigt, at tjenerne af praktiske grunde sætter øl på bordet osv. De spørger ikke folk, hvad de skal have. Og det er fristende for mange svage sjæle, skulle jeg hilse og sige.

Der er altså nogle reelle problemer her. Det er bare den måde, Kristeligt Folkeparti behandler dem på, jeg synes er forkert. Jeg synes, det skal indgå i en samlet politik.

Afslutningsvis skal jeg måske sige, at det heller ikke er særlig rart at se, at det i Danmark snarere er blevet reglen end undtagelsen på

[Hans Jørgen Jensen]

mange kontorer, at der står Gammel Dansk alle vegne, hvor man kommer. Jeg synes, det er en vederstyggelighed at komme ud for den slags ting og noget, man burde kunne undvære. Det hedder, at hvis man ikke kan deltage i det, får man jo ikke kadaveret sat i sving, og hvad man ellers kan møde af pæne bemærkninger, når man skal starte dagens arbejde.

Det findes også i reklamer på en utidig måde, og mange af vores sportsidoler render rundt med Jägermeister og alt muligt andet på brystet. Hvad kan det andet end at animere vores unge mennesker til, at det er nok stort og fint og flot at drikke Jägermeister?

Men jeg er enig i – og det vil jeg gerne gentage – at ingen former for tvangsforanstaltninger i denne sag nytter noget.

Jeg mener, at man skulle have en målrettet politik her, og jeg mener også, at man kunne indgå en frivillig aftale med de relevante organisationer både på tobaks- og spiritusområdet, som kunne blive anderledes. Jeg synes, at man trænger til en opstramning på disse områder.

Jeg kan sige, at jeg som afholdsmand selvfølgelig gerne vil have lov til at diskutere alkoholpolitik mange gange, fordi det er blevet et stort problem i vort land, meget større end det har været før. Jeg synes slet ikke, at man herinde i tilstrækkelig grad tager dette alvorlige problem – kan man sige – alvorligt, så kunne man løse mange af de familiemæssige tragedier, der er i spiritusens kølvand. Vi trænger til en samlet alkoholpolitik i Danmark og ikke de småklatforslag, som Kristeligt Folkeparti kommer med den ene gang efter den anden.

(Kort bemærkning).

Kirsten Lee (RV):

Jeg er enig med hr. Hans Jørgen Jensen i, at vi trænger til en samlet alkoholpolitik. Jeg er også enig med hr. Hans Jørgen Jensen i, at det er et underligt udtryk for den såkaldte danske alkoholkultur, at man altid skal mødes med Gammel Dansk fra morgenstunden, men vi har stadig væk valget, hr. Hans Jørgen Jensen, at lade være med at drikke det, det er helt sikkert, og det bør gøres.

Det er i øvrigt et af de eksempler, hvor reklamen tydeligvis har introduceret et forbrug, som har været ukendt tidligere. Det har ikke været en del af den såkaldte alkoholkultur, at man skulle starte dagen med den forbistrede Gam-

mel Dansk. Jeg ved ikke, om den har fremmet kongerigets kultur i øvrigt på nogen måde.

Men lad mig så sige: Vi havde en forespørgselsdebat i sidste uge, hr. Hans Jørgen Jensen, for vi er nemlig enige om, at der bør gøres noget ved alkoholforbruget. I denne forespørgselsdebat blev der stillet et dagsordensforslag, som havde nogle fremadrettede synspunkter, hvormed vi måske kunne få taget fat på noget andet end bare at traske rundt i de gamle floskler, hvor ingen verdens ting sker. Og hvad skete der så? Hr. Hans Jørgen Jensens parti stemte dagsordenen ned.

En af de ting, der havde været mulighed for i forbindelse med den dagsorden, var, at vi endelig havde fået gjort op med det forvrølede begreb, der hedder dansk alkoholkultur, som nogle offentligt ansatte har rendt rundt og talt om at vi skal styrke. Det er faktisk de mennesker, vi gerne vil af med, for de har aldrig nogen sinde beskæftiget sig med at definere, hvad dansk alkoholkultur er. Det trænger vi grundigt til. Det findes ikke i de regier, vi har, og vi er nogle, der føler, at der skulle etableres nogle andre regler. Det kunne den dagsorden have været med til, men den kunne hr. Hans Jørgen Jensen, som i øvrigt påberåber sig interesse for dansk alkoholpolitik, ikke tilslutte sig.

(Kort bemærkning).

Hans Jørgen Jensen (S):

Fru Kirsten Lee siger, at jeg påberåber mig at have interesse for dansk alkoholpolitik. Ja, det mener jeg at have bevist igennem 40 år. Så kan man selvfølgelig altid diskutere, om indsatsen har været stor eller lille.

Fru Kirsten Lee vil vove at påstå, at vi ville komme videre med det forslag, som regeringen lægger frem, hvorefter man skal samle alkoholpolitikken og alle andre former for misbrug i ét organ, men derved kommer man jo ikke længere, end man var i forvejen. Det er fuldstændig meningsløst at stille et sådant forslag, som ministeren stillede forleden dag, hvor alkoholpolitikken ikke får sin selvstændige placering. Det får den ikke. Hvis fru Kirsten Lee kunne komme op og fortælle mig, at det var det, der lå i forslaget, ville jeg spørge om, hvordan man skulle læse det ud af det forslag, som var lagt frem fra ministerens side.

Vi skal have et selvstændigt organ i Danmark, der beskæftiger sig med alkoholpolitik.

[Hans Jørgen Jensen]

Det skal ikke blandes sammen med narkotika og alle mulige andre ting, og det er det, som det forslag, man har tænkt sig at komme med, indeholder. Derfor er det forkert, og det ved fru Kirsten Lee sikkert også godt; hvorfor skal det så fremstå, som om hun ikke ved det her?

Vi vil ikke stemme for et forslag, hvor vi bare – kan man sige – bliver stående på stedet, og det vil vi gøre, hvis man vedtager det forslag, som fru Kirsten Lee priser heroppefra.

(Kort bemærkning).

Birgitte Husmark (SF):

Det er også foranlediget af fru Kirsten Lees ros af den dagsorden, der blev vedtaget den 16. november 1989.

Nu er det jo sådan, at man må vælge, og vi må også vælge her i Folketinget, hvilken dagsorden vi vil stemme for. Hvis man ønsker at stemme for en dagsorden, kan det jo tænkes, at den er i modstrid med en anden på nogle punkter – ikke nødvendigvis på alle.

Det var jo tilfældet den 16., hvor vi stemte om en S/SF-dagsorden, der som et af punkterne havde en pind, der sagde, at man ville opretholde Alkohol- og Narkotikarådet, og det skrev vi, fordi vi på det tidspunkt vidste fra ministeren, at der ville blive stillet lovforslag om et forebyggelsespolitisk råd, og vi hørte også fra ministeren, hvordan dette forebyggelsespolitiske råds arbejdsmåde skulle være.

Denne fuldstændig passive måde at forholde sig på, som blev beskrevet fra ministerens side, gjorde, at vi fandt det absolut nødvendigt at opretholde vores dagsordensforslag for at sikre, at der er en aktiv instans her i Danmark, der kan påtage sig at oplyse og tage initiativer på det forebyggelsesmæssige område i forhold til alkohol og narkotika. Det synes vi er utrolig vigtig, og det mener vi at ministeren får smadret med det udkast til lovforslag, som i øjeblikket er til høring.

(Kort bemærkning).

Kirsten Lee (RV):

Enten kan hr. Hans Jørgen Jensen ikke huske debatten, eller også har han slet ikke hørt den.

Jeg vil gerne minde hr. Hans Jørgen Jensen om, at jeg spurgte sundhedsministeren meget præcist heroppefra, om hun ville nedsætte et alkoholpolitisk råd. Jeg vil også gerne minde hr.

Hans Jørgen Jensen om det meget præcise svar, jeg fik. Det var et ja, og jeg tror endda, vi kan få sundhedsministeren til at gentage det her i dag.

Hr. Hans Jørgen Jensen siger jo netop, at alkohol og narkotika skal skilles ad. Ja, det er lige præcis det, det skal, for alkohol og narkotika hører ikke sammen. Problemerne er vidt forskellige, og forebyggelsesinitiativerne bør være vidt forskellige, og her har vi bare bunket det sammen i en vanetænkende organisation. Det er efter vores opfattelse ikke rimeligt, at det skal fortsætte. Og så stiller Socialdemokratiet en dagsorden, der bare siger, at alt skal være ved det gamle, stik imod de intentioner, som hr. Hans Jørgen Jensen her påberåber sig han har. Må vi dog ikke blive fri for det!

Lad os dog få tage fat på at lave noget nyt, så der kan ske noget inden for dansk alkoholpolitik, så vi får nedsat forbruget. Det er det, det handler om.

(Kort bemærkning).

Qvist Jørgensen (S):

Ja, ja, fru Kirsten Lee, pas nu på ikke at blive alt for kategorisk og alt for sikker.

Jeg vil godt sige, at jeg ikke har haft indtryk af, at vi skulle genopfriske den alkoholdebat, vi havde den 16. november 1989. Men når det kommer ind, føler jeg da, at jeg som ordfører for Socialdemokratiet må sige ganske kort, at vi jo klart og tydeligt gav udtryk for, at vi anså de borgerliges dagsorden for at være alt, alt for kategorisk, og at vi især vedrørende området Alkohol- og Narkotikarådet fandt, at man var ekstremt hurtigt til at komme med en anden løsning, der i øvrigt ikke efter vores opfattelse peger i den rigtige retning.

Det, Alkohol- og Narkotikarådet har haft mulighed for at gøre i de sidste ca. 2½ år siden den sidste reorganisering i retning af at være initiativtagende, påvirke, formidle osv., bliver jo ganske taget væk.

Nogle af os har jo så fået en chance for at se på det lovforslag, der er i en høringsrunde i øjeblikket – men ikke hos politikerne, så formelt har vi ikke set det – og vi kan se, at den frygt, som vi gav udtryk for den 16. november 1989, er blevet bekræftet i ekstrem grad. Vi får en pelemole af alt muligt trynet sammen i ét stort impotent organ, hvor ingen kommer til at foretage sig noget som helst, i hvert fald ikke i forhold til initiativer udad og rettet til dem, der har brug for det.

[Qvist Jørgensen]

På denne baggrund kan jeg gentage, hvad jeg sagde den 16. november 1989. Vi tror ikke, at det lovforslag skal komme ret meget længere, end det er i øjeblikket. Vi håber ærligt talt på, at høringsrunden vil vise det.

(Kort bemærkning).

Birgitte Husmark (SF):

Jeg mener selvfølgelig heller ikke, at det er helt på sin plads at genoptage debatten fra den 16. november 1989, men provokeret af fru Kirsten Lee, der siger, at hun har fået lovning på af ministeren, at der skal nedsættes en særlig alkohol- og narkotikagrube, så vidt jeg forstod fru Kirsten Lee, kan jeg kun sige, at det har jeg ikke hørt.

Jeg synes da, det vil være spændende, hvis ministeren vil præcisere, på hvilken måde det skal adskille sig fra de funktioner, som Alkohol- og Narkotikarådet har i øjeblikket. Jeg vil godt sige, at den bekymring, som vi luftede den 16. november 1989, eksisterer fuldstændig parallelt over for det udkast til lovforslag, som jeg har set. Det bliver en fuldstændig passiv instans.

Rådets hovedopgaver bliver ifølge forslaget at følge udviklingen, at overvåge og vurdere, at danne forum for gensidig orientering og skabe debat om prioritering og metoder på forebyggelsesområdet. Det mest aktive, man kan drive det til, er altså at skabe en debat om prioritering og metoder på forebyggelsesområdet, og jeg vil godt sige, at hvis det skal være aktiviteten på det område, er vi ilde stedt.

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Nu er det, om ikke en unormal så i hvert fald en utraditionel fremgangsmåde at begynde førstebehandling af lovforslag, der ikke er fremsat, under behandlingen af beslutningsforslaget fra Kristeligt Folkeparti.

Lad mig da nøjes med at sige den ene ting, at det, fru Kirsten Lee henviste til i bemærkningen til fru Birgitte Husmark, var, at under den forespørgselsdebat vi havde, bekræftede jeg helt klart, at der i forbindelse med dette forebyggelsespolitiske råd også ville blive et alkoholpolitisk forum – ikke et alkohol- og narkotikaråd, men et alkoholpolitisk forum – specielt med henblik på at få diskuteret en generel forebyggelsesindsats mod alkohol.

Det var, hvad der blev sagt under debatten, og det var det, fru Kirsten Lee henviste til, så det vil jeg meget gerne bekræfte, men i øvrigt vil jeg se frem til en førstebehandling af et lovforslag.

(Kort bemærkning).

Hans Jørgen Jensen (S):

Jeg kan forstå, fru Kirsten Lee har det ligesom tryllekunstneren, der siger: »Ja, som De ser, mine damer og herrer, ser De ingenting.«

Det forslag, der vil blive fremsat af sundhedsministeren, og som blev diskuteret, er jo netop dette forebyggelsespolitiske råd, eller hvad man vil kalde det, som bliver af langt mindre værdi, sådan som vi også lige har fået det bekræftet her, end det Alkohol- og Narkotikaråd, vi hidtil har haft. Vi har altså også lige fået bekræftet ganske tydeligt, at vi ville få et sådant forum. Det var det, Socialdemokratiet og SF vendte sig imod. Det er betydelig mindre effektivt, også i sin klang, men det hedder alkohol- og narkotikapolitisk råd.

Så derfor, fru Kirsten Lee, tror jeg ikke, det er mig, der ikke har hørt efter. Jeg tror snarere, det er fru Kirsten Lee, der ikke har forstået, hvad der ligger i det forslag.

Formanden:

Mon vi kan slutte de korte bemærkninger med en kort bemærkning til fru Kirsten Lee?

(Kort bemærkning).

Kirsten Lee (RV):

Jeg vil bare sige til hr. Hans Jørgen Jensen, at Det Radikale Venstre er i regering for at få indflydelse, blandt andet på alkoholpolitikken. Jeg garanterer hr. Hans Jørgen Jensen, at det alkoholpolitiske forum, der bliver nedsat, bliver en slagkraftig affære, for vi vil kræve noget af det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 25:

Forslag til folketingsbeslutning om gratis medicin til epilepsipatienter.

Af Qvist Jørgensen (S) og Birgitte Husmark (SF) m.fl.

(Fremsat 8/11 89).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Med det fremsatte beslutningsforslag ønsker forslagsstillerne at gøre medicin til epilepsipatienter gratis.

Jeg vil godt lige sige lidt om de tilskudsmuligheder, der er i dag. Til disse lægemidler ydes der efter sygesikringsloven 75 pct. tilskud, når patienten har haft udgifter ud over 800 kr. inden for et år. For enkelte lægemidler ydes også et tilskud efter individuel ansøgning.

Sygesikringens tilskud ydes til alle epilepsipatienter uanset sociale, sygdomsmæssige eller andre forhold. Der er også forskellige muligheder for at få supplerende hjælp til udgifter til epilepsimedien efter sociallovgivningen.

En væsentlig del af epilepsipatienterne, måske op til halvdelen, er ifølge Sundhedsstyrelsen under 18 år. Vi har ikke tal, der præcis viser, hvor mange af dem der får gratis epilepsimedien efter bistandslovens § 48, men jeg er enig med Dansk Epilepsiforening i at tro, at det nok er størstedelen, idet hjælp efter § 48 i bistandsloven ydes uden hensyn til indkomst- og formueforhold, og fordi epilepsi i barnealderen i bistandslovens forstand betragtes som en kronisk sygdom.

På samme måde ved vi ikke helt præcis, hvor mange epilepsipatienter der er pensionister og får dækket egenudgifter over det såkaldte medicinkort.

Hertil kommer, at visse kronisk syge uafhængigt af indkomst- og formueforhold kan få hjælp til dækning af egenudgifter på over 300 kr. om måneden, og til patienter, der ikke selv kan betale, kan der ligeledes derudover ydes hjælp efter bistandsloven.

Dette blot for kort at sige, at en væsentlig del af epilepsipatienterne allerede i dag får deres medicin gratis eller får dækket en del af udgifterne over det generelle tilskudssystem og over de regler, der er i bistandsloven.

Derfor er der efter regeringens opfattelse tilstrækkelig mulighed for at yde hjælp til disse patienter med særlige behov. Vi har svært ved at se, at der derudover skulle være særlig grund til, at epilepsipatienter frem for andre patientgrupper skal have medicin gratis.

Forslagsstillerne henviser til en sammenligning med diabetikere, som jo fra 1. januar 1990 får gratis insulin på grundlag af et forslag vedtaget af et flertal her i Folketinget. Der er imidlertid nogle forskelle, som jeg synes der er grund til at gøre lidt ud af.

Ifølge Sundhedsstyrelsen anvendes de lægemidler, der bruges til behandling af epilepsi, også i et vist omfang til behandling af andre lidelser, og derfor er der ikke tale om en så afgrænset situation som i forhold til diabetikere. Ifølge Sundhedsstyrelsen behandles epilepsipatienter i et vist omfang med lægemidler, for hvilke der eksisterer en teoretisk risiko for, at de misbruges på grund af deres beroligende virkning. Sundhedsstyrelsen mener, at misbrugsrisikoen forøges ved indførelse af 100 procent tilskud. Nogle af disse præparater er klassificeret som afhængighedsskabende.

Men den mest afgørende forskel mellem diabetikere og den patientgruppe, vi taler om her, er jo, at epilepsi ikke nødvendigvis er ensbetydende med en kronisk tilstand. Det skønnes, at omkring 80 procent af patienterne kan blive anfaldsfri efter 2 til 5 års medicinsk behandling, og at mange så holder op med at tage medicinen. Derfor er der ikke tale om som ved diabetes et livsvarigt behov for medicin.

Den forskelsbehandling, forslaget lægger op til ved at fremhæve en bestemt patientgruppe frem for andre, kan ifølge Sundhedsstyrelsen ikke begrundes sundhedsfagligt. Efter regeringens opfattelse kan der heller ikke på andre måder begrundes et krav om, at epilepsimedien gøres gratis for alle epilepsipatienter, dvs.